

10. januar 2014

Svendborg Kommune  
Byg, Plan og Erhverv  
Ramsherred 5  
5700 Svendborg

### Høringssvar til Udviklingsplan for Den maritime Byhavn

#### Generelt:

Svendborg Museum finder overordnet set, at der er tale om en god plan, der både indeholder en længe ventet masterplan for hele havnen med klare principper for udviklingen, men også giver tilstrækkeligt spillerum i detaljen.

Museet kan fint tilslutte sig visionen for havnen og tænker, at vi har en central opgave foran os med at identificere, formidle og bevare "den maritime arv", der ligger som en substantiel bund under hele planen. Vi glæder os over, at museets ønsker om at forankre vores maritime aktiviteter og samarbejder på havnen bakket op af udviklingsplanen og ser frem til at konkretisere planerne i samspil med Svendborg Kommune.

#### Vedr. bevaring:

Som kommunens statsanerkendte kulturhistoriske museum skal Svendborg Museum i henhold til Museumsloven forholde sig til, om udviklingsplanen truer de kulturhistoriske interesser på havnen.

Disse interesser er beskrevet i et fyldigt afsnit "Strategi for maritim kulturarv", hvor kommunen på baggrund af Kulturarvsstyrelsens kortlægning af bevaringsværdierne i projektet "Industrisamfundets havne 1840-1970", samt det efterfølgende Kulturarvskommuneprojekt "Den maritime kulturarv i Det sydfynske Øhav", har udpeget 8 kulturmiljøer og indenfor hvert beskrevet de bærende bevaringselementer.

Det er Svendborg Museums opfattelse, at strategien er med til at sikre de kulturhistoriske interesser ved at markere de vigtigste elementer og gøre dem som udgangspunktet for en kommende udvikling. Kommunen har hidtil inddraget museet i drøftelsen af de kulturhistoriske interesser på havnen, og det forventer vi også at blive fremover, når konkrete udviklingstiltag skal prioriteres i forhold til kulturhistorien, og der skal findes holdbare løsninger.

Et kulturhistorisk element synes efter museets opfattelse umiddelbar truet af udviklingsplanen, som den er anskueliggjort her, og det er tanken om at lægge nye bygninger tæt på de 5 bevaringsværdige, solitære bygninger langs Jessens Mole. Her tror vi ikke, at kulturarven synliggøres, men tværtimod drukner i nybyggeriet. Vi foreslår, at de nye bygninger trækkes lidt tilbage i forhold til den gamle byggelinje, eller at man på anden måde fremhæver de ældre, bevaringsværdige bygninger.

#### Vedr. udvikling:

Svendborg Museum siden lukningen af Søfartsafdelingen i Troense arbejdet på at komme til at formidle den maritime kulturarv på Sydfyn ved Svendborg Havn. Kommunen har på flere måder støttet museet i processen, bl.a. ved i aug. 2008 at bevilge en udviklingspulje på 2,8 mill. kr. (senere reduceret til 1,8 mill. kr.) til projektering af et nyt maritimt videns- og

oplevelsescenter, dels ved at et enigt byråd i september 2011 gav tilsagn om økonomisk driftsstøtte til et sådant center, for så vidt anlæggelsen kunne finansieres ved fondsstøtte. Desværre måtte vi og vores partner, Danmarks Museum for Lystsejlad, i foråret 2012 opgive at opnå fondsstøtte til det projekterede projekt på Baagøe & Ribers Plads.

Siden har Svendborg Museum og Danmarks Museum for Lystsejlad drøftet mulighederne for at etablere et maritimt kulturhus på Frederiksøen med en række partnere. Frederiksøen er både havnens og Svendborgsunds hjerte, og med realiseringen af Den grønne tråd bliver Frederiksøen det attraktive endemål for forbindelsen mellem by og havn.

Vi ser de gamle haller til Svendborg Værft som en attraktiv bygningsmæssig kerne i et sådant maritimt kulturhus, og langt hen af vejen illustrerer "Delområdeplanen for Frederiksøen", hvordan området kunne disponeres. Vi har følgende kommentarer til dispositionsplanen, som vi i øvrigt finder højt inspirerende:

1. Vi forestiller os, at de museale aktiviteter i høj grad sker udendørs, til lands og til vands i hele havnen, men i høj grad indenfor det skitserede aktivitetsområde ved den gl. bedding. Pga. af de vanskelige strømforhold langs det eksisterende bolværk vil det være afgørende, at der etableres et område med roligt vand, f.eks. ved udgravning af beddingen, hvor kajaker og mindre fartøjer kan lægge til, og hvor vores havnerundfart kan udgå fra, og hvor klassiske både kan ses og entres.
2. På planen lægges der op til træskibsbygning og –vedligeholdelse ved den gl. bedding. Vi foreslår sådanne aktiviteter lagt over ved siden af Ring-Andersens Træskibsværft, for dels at trække på værftets kompetencer, og for dels at støtte det. Vi finder det spændende, at planen tænker erhvervsmæssige aktiviteter sammen med kulturelle i de gamle værftsbygninger, for vi tror, at tingene bliver mere blandede fremover, og derfor finder vi det også naturligt og måske nødvendigt, at der fremover tænkes kulturelle aktiviteter sammen med træskibsværftets erhvervsmæssige.

Svendborg Museum ser Svendborg Bibliotek som en attraktiv partner i et kulturhus på havnen. Vi kender biblioteket som en åben og progressiv institution fra vores hidtidige, tætte samarbejde om udstillinger, foredrag, lokalhistorie mm. og ser mange fordele i et bofællesskab. Men derudover kan bibliotekets mange daglige kunder være med til at give liv på Frederiksøen, hele året og det meste af døgnet.

Svendborg Museum og Danmarks Museum for Lystsejlad skal med dokumentation og aktiviteter sørge for, at gæsterne på Svendborg havn oplever en stærk og levende maritim tradition. Som noget nyt skal vi også drive "Porten til Øhavet", der skal være indgangen til kultur- og naturoplevelser i Det sydfynske Øhav ved at give kulturhistorisk baggrundsviden og praktisk information om, hvordan man selv kan opleve øhavet og det maritime miljø omkring det. Til denne sidste del ser vi i høj grad fordelene ved at Maritimt Center bliver en del af kulturhuset.

I det vedhæftede oplæg har vi i et samarbejde med Danmarks Museum for Lystsejlad skitseret vore foreløbige tanker om organisation, indhold og udformning af et maritimt kulturhus. Vi arbejder efter aftale med forvaltningen videre på det med henblik på at forelægge det for Erhvervs-, Beskæftigelses- og Kulturudvalget i marts 2014.

Venlig hilsen  
Esben Hedegaard  
Museumschef